

portré

Mojzer Miklós köszöntése a Szépművészeti Múzeumban,
nyugdíjba vonulása alkalmából, 2004-ben
Szépművészeti Múzeum - Magyar Nemzeti Galéria (Könyvtár) Adattár

GRÉCZI EMŐKE

BESZÉLGETÉSEK MOJZER MIKLÓSSAL

a barokk művészet
szakértőjeként
megjárta
mindhárom nagy
gyűjteményt,
ahol az effajta
műkincsek
nagyobb számban
megtalálhatók:
az esztergomi
Keresztény
Múzeumot,
a Szépművészeti
Múzeumot
és a Magyar
Nemzeti Galériát

a Szépművészeti
Múzeum évtizedes
rekonstrukciójának
irányítójaként,
a múzeum akkori
főigazgatójaként
fejezte be
pályafutását

Halála előtt néhány hónappal többször is beszélgethettem Mojzer Miklóssal (1931–2004) – sok más mellett – az esztergomi Keresztény Múzeum gyűjteményének feldolgozásáról, a várbeli nagy szárnyasoltár-kiállítás kulisszatitkairól, valamint a Szépművészeti Múzeum korábbi, az ő regnálása idején elkészült felújításáról. Ismerte az épületet „az alapjától a toronykúpjáig”. A beszélgetések során készült magnófelvételek alapján most igyekszem felvázolni a magyar muzeológia legendás alakjának hallatlanul gazdag pályaképét. A barokk művészet szakértőjeként megjárta mindhárom nagy gyűjteményt, ahol az effajta műkincsek nagyobb számban megtalálhatók: az esztergomi Keresztény Múzeumot, a Szépművészeti Múzeumot és a Magyar Nemzeti Galériát. MS mester kilétének és életművének felkutatásával nem kevesebb mint fél évszázadot foglalkozott. Építésznek készült, építészettörténettel és műemlékvédelemmel kezdte pályáját, és bár érdeklődése a festészet felé kanyarodott, végül mégis úgy alakult, hogy a Szépművészeti Múzeum évtizedes rekonstrukciójának irányítójaként, a múzeum akkori főigazgatójaként fejezte be pályafutását.

„Vidéki vagyok, székesfehérvári, 1947-ben költöztünk fel végleg Budapestre rokonokhoz, mert kibombáztak minket az otthonunkból” – kezdte Mojzer. A gimnáziumot még Fehérváron fejezte be a cisztercieknél, „az az iskola még a háborús években is kitűnően működött”.

Noha építészettel szeretett volna foglalkozni, végül mégsem építésznek jelentkezett, hanem 1948-ban az akkor induló muzeológia szakra, „mert változatosabbnak tartottam, több lehetőséget láttam benne”. A tanrend nagyszerűen volt felépítve; egyszerre tanultak néprajzot, régészetet és művészettörténetet, és csak később kellett szakosodniuk ezek közül valamelyikre. Érdeklődése elsősorban továbbra is

„Amikor reggel beléptünk a Prímási Palotába, ott Mojzer úrként és Mucsi úrként üdvözöltek minket, amikor kiléptünk az épületből, Mojzer elvtárs és Mucsi elvtárs voltunk.”

az építészettörténet felé irányult, majd ennek helyét egyre inkább a művészettörténet vette át.

¶ Egyetemi éveiből Gerevich Tibort tekintette a professzorának, de tanította Fülep Lajos irodalomra, művészettörténetre már kevésbé. Megemlítette még Vayer Lajost, aki a bevezető tanulmányok előadásokat tartotta, Szabó Árpád klasszikafilológiát adott elő, és „gyönyörű magyarsággal tartotta szinte szónoki előadásait, s mindenki nagyon kedvelte”. Akkor még az ötödik gyakorló év volt, a végzősöket elosztották az egyes intézmények között, nem ők döntötték el, ki hova szeretne jelentkezni. „Én a Szépművészeti Múzeumba kerültem, mert bár az építészettörténeti érdeklődésem megmaradt, egyre közelebb kerültem a festészethez” – idézte fel egyik beszélgetésünkkor.

„Én a Szépművészeti Múzeumba kerültem, mert bár az építészettörténeti érdeklődésem megmaradt, egyre közelebb kerültem a festészethez”

¶ Ezzel párhuzamosan, hogy pénzt is keressen, bedolgozott a műemléki adminisztrációba Dercsényi Dezső és Entz Géza mellett. Akkoriban, közvetlenül a fordulat előtt, 1948 körül szerveződött újjá a műemlékvédelmi szervezet, a szakmai és jogi környezetének kialakításával együtt, ami elsősorban a mediterrán, főleg olaszországi példát követte, és tökéletesen megfelelt az akkori európai normáknak. Mojzer így fogalmazott erről: „Ezek még szerencsés idők voltak Ortutay Gyula minisztersége alatt: a műemléki és a műtárgyvédeltségi törvény összehangolt volt, ennek a korszerű fenntartása és adminisztrációja lényegében hosszú évtizedekig működött. Ennek a tudásnak, a rendszer ismeretének vettük hasznát a múzeumi gyakorlatokon, később a műtárgybírálatokon, amelyekkel a Szépművészeti Múzeumban és a Magyar Nemzeti Galériában is évtizedekig foglalkoztunk.”

¶ Ennek ellenére nem Budapesten helyezkedett el: az egyetem és a gyakorlati év után mindannyiukat vidékre küldték: „Ez nagyon jó dolog volt, nem csak utólag mondom.” Esztergomban, az egyházi felügyelet alatt álló Keresztény Múzeumban

az egyetem és a gyakorlati év után mindannyiukat vidékre küldték

műtárgyasokra volt szükség. Mojzer Miklós, egy előtte végzett kolléga és egy restaurátor, aki ugyancsak akkor fejezte be a főiskolát, egy időben került oda. Különös helyzetben volt ez a múzeum, mert 1949-től múzeumi rangot csak állami intézmény kaphatott, ez pedig végig egyházi tulajdonban maradt.

¶ Nemcsak hogy nem államosították a gyűjteményt, de maradt minden a Prímási Palotában, amit ugyancsak érintetlenül hagytak a fordulat után. A fiatal munkatársak viszont állami alkalmazottak voltak: a szomszédos, állami fenntartású Ballassa Bálint Múzeumhoz tartoztak. Viszont munkájukat helyileg az egyházi tulajdonú főszékesegyházi Bibliothecában végezték. „Amikor reggel beléptünk a Prímási Palotába, ott Mojzer úrként és Mucsi úrként üdvözöltek minket, amikor kiléptünk az épületből, Mojzer elvtárs és Mucsi elvtárs voltunk (Mucsi András művészettörténész – A szerk.).”

¶ Politikai hatásoktól eléggé védett volt a Keresztény Múzeum és annak nemzetközileg ismert anyaga. Ha hozzányúlnak, az rossz üzenet lett volna kifelé, és ettől azért, úgy látszik, tartottak, vélte Mojzer. A múzeum Simor János hercegprímás gyűjteményére épült, később Ipolyi Arnold nagyváradi püspök gyűjteményével gyarapodott; a személyes egyházi gyűjteményekkel igen jelentős anyag gyűlt össze. Végül is ahogy a ferenceseknek, a piaristáknak és a bencéseknek is hagytak tanintézményeket, úgy ezt a múzeumot is meghagyták az egyháznak, elkerülendő a botrányokat.

ahogy a ferenceseknek, a piaristáknak és a bencéseknek is hagytak tanintézményeket, úgy ezt a múzeumot is meghagyták az egyháznak, elkerülendő a botrányokat

¶ Nagyon szerették ezt a munkát. Azt kapták feladatul, hogy a teljes gyűjteményt nézzék át, katalogizálják, és levevényeljék a restaurálást. Volt ott festmény, szobor, iparművészeti tárgy, mindenhez érteni kellett. „Éjjel-nappal dolgoztunk, már csak azért is, mert az elhelyezésünk nem volt ideális, emlékszem, minden albérleti szoba vizes volt, és csak hideg vízben tudtunk mosakodni. Viszont két lépésre a múzeumtól volt a városi fürdő, ott volt meleg vizes fürdési lehetőség fillérékért. És elég jó fizetést kaptunk, legalább nem éhezünk. Nagyszerű társaságban dolgozhattam, a könyvtárat Martsa Alajos vezette, az ő fia volt Martsa Pista, a szobrász. Ha kinéztünk az ablakon, az utca túloldalán éppen Dévényi Iván szobájába láttunk be.”

volt ott festmény, szobor, iparművészeti tárgy, mindenhez érteni kellett

Kiállításmegnyitó az 1990-es években
Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria (Könyvtár) Adattár

Passuth Krisztinával a Vasarely Múzeumban *Henri Nouveau*-kiállítás alkalmából, 1991-ben
Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria (Könyvtár) Adattár

*akkor jött létre
a Magyar Nemzeti
Galéria,
és a Szépművészeti
Múzeumból elkerült
a modern magyar
anyag*

- ¶ Két évig dolgozott Esztergomban, és kimondhatatlanul nagy szerencsájének tartotta: egy tarka, de egységes, nagyszerű társaságban, nagyon fontos és értékes műkincsekkel foglalkozhatott. „Az évfolyamomból nem mindenki volt ilyen szerencsés helyzetben.”
- ¶ Mégis el kellett hagynia Esztergomot. Akkor jött létre a Magyar Nemzeti Galéria, és a Szépművészeti Múzeumból elkerült a modern magyar anyag. Pigler Andor, a Régi Képtár vezetője ismerte Mojzert, és lehetősége nyílt elintézni, hogy a múzeumba kerüljön, és segítsen neki a Régi Képtár anyagának és kiállításának újrendezésében. Ezt a munkát 1957 derekától 1974 márciusáig végezte, amikor is Pogány Ö. Gábor átkérte őt a Magyar Nemzeti Galériába, aminek sokan nem örültek, például Garas Klára, az akkori főigazgató sem. Ezt így elevenítette fel Mojzer Miklós: „Jól megvoltunk, bár különböző irányzatokhoz tartoztunk, én a Genthon-féle csoporthoz. Távozásomat sokan árulásnak tekintették, pedig nem volt az.”
- ¶ Nem is ment egyszerűen, mert elsőre nem engedték el, fegyel-mivel is megfenyegették, aztán évekig várt, amíg léphetett. „Tulajdonképpen együtt kerültem át a Régi Magyar Képtárral, ami 1973 végéig még a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéhez tartozott, a váltás ennek apropóján szakmai és humánpolitikai szempontból is jobban hangzott. Azt tudomásul kellett vennem, és ebben Pogány Ö. Gáborral még évekkel korábban megállapodtam, hogy nem leszek osztályvezető” – emlékezett vissza a váltásra.
- ¶ A Szépművészetiben Radocsay Dénes vezette az osztályt, majd az Iparművészeti Múzeumba távozott, ahol rövid időre főigazgató lett. Utódjának Gerevichné Vattai Ilonát nevezték ki, aki 1976-ig a Magyar Nemzeti Galériában is osztályvezetőként működött. „Remekül lehetett vele együtt dolgozni, az igazság szerint sokkal hatékonyabban ment a munka, mint távollétében. Az ő nyugdíjba vonulása után vettem át a Régi Magyar Osztályt, amit egészen 1989 decemberéig vezettem.” Majd következett az újabb váltás, hiszen ezt követően 2004 decemberéig a Szépművészeti Múzeum főigazgatója volt.
- ¶ Visszatérve az MNG Régi Magyar Gyűjteményére és a Várba felköltöztetésére: a gyűjtemény több forrásból jött össze.

Valamivel korábban odakerült a Fővárosi Képtár gyönyörű anyaga, amelyet azelőtt ideális helyen, a Károlyi-palotában állítottak ki, nagyon illett abban a környezetbe. És persze ott volt a Szépművészeti Múzeum vonatkozó gyűjteménye. Tulajdonképpen ez vált ki utoljára, mert először, a Galéria 1957-es megalapításakor még nem volt helye a Kúriában, másodszor pedig nem igazán illett a képbe az újonnan felállított múzeumban, ahhoz túlságosan klerikálisnak és némiképp nacionalistának is volt tekinthető. „Ezeket a döntéseket egyébként nem a múzeumokban, hanem azokon kívül hozták meg” – említette Mojzer.

*a tróntermet
tiszteességgel
helyreállították
hatalmas összegért,
ez mai pénzen
milliárdokat
jelentene,
és az egészet
kifestették fehérre*

Amikor a gótikus szárnyasoltárok kiállítását már jóval később, a restaurálás után, 1982-ben a trónteremben megnyitották, nem is találtak senkit, aki vállalta volna a megnyitóbeszédet. Végül Klaniczay Tibor nyitotta meg, aki kívülállóként, irodalomtörténészként viszonylag kevés kockázatot vállalt ezzel. Az áthozatal és a kiállítás között is hosszú időszak telt el, hiszen akkor még tartott a budavári épület rekonstrukciója. A tróntermet tiszteességgel helyreállították hatalmas összegért, ez mai pénzen milliárdokat jelentene, és az egészet kifestették fehérre. „Igen ám, de mi már akkoriban azért jártunk néha külföldön, és láttuk, hogy ennél lehet kreatívabban is gondolkodni. A barokk művészet nagyon színes, nagyon dekoratív, de ezzel azért lehet mit kezdeni: létezett olyan festési mód a 17–18. században, amelyben ezek a táblák, szárnyasoltárok színüket és formájukat tekintve is együtt tudtak élni.”

*ugyancsak
problémát
jelentett a rengeteg
aranyozási munka;
az ötvenes években
tiltott dolog
volt az ilyesmi,
még a képzést is
megszüntették
Magyarországon*

Gerő László belsőépítész az idősebb generációhoz tartozott, nagyszerű szakember volt. Neki javasolták a korabeli barokk belsőépítészeti megoldásoknak megfelelően öt színt, ezekből ő elkészített négy változatot, Mojzerék pedig egyhangúlag kiválasztottak egyet. Az anyaghasználatban is követték a megelevenítendő kort, és kazeines festéket használtak, ami drágább ugyan, de jóval tartósabb, és illett a barokkhoz. Természetesen kellett olyan mester, aki tudja ennek a technikáját. Ugyancsak problémát jelentett a rengeteg aranyozási munka; az ötvenes években tiltott dolog volt az ilyesmi, még a képzést is megszüntették Magyarországon. „Csakhogy nálunk dolgozott Géberth János, a Váci utcai neves keretező

Mojzer Miklós búcsúztatása 1989-ben a Magyar Nemzeti Galériában. Balról: Pénzes Éva tudományos titkár, Nagy Magdolna (személyzeti osztály), Balikó Éva, a gazdasági osztály vezetője, Mojzer Miklós, Gábor József gazdasági igazgató
Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria Adattár

Ugyanezen az eseményen balra Bereczky Lóránd főigazgató mellett (álló) Csorba Géza főigazgató-helyettes,
háttal Lakatos József restaurátor
Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria Adattár

és aranyozó lánya, aki ezt még tanulta, bár vizsgázni már nem tudott belőle, ezért tanítani sem állt módjában. Nekünk mindenesetre szerencsénk volt, mert a mi restaurátor-műhelyünkben dolgozott. A szárnyasoltárok helyrehozatala a magyar muzeológia történetének legnagyobb restauratori vállalkozása volt. Mi, a szűk szakma tudtunk róla, de nem csináltunk neki nagy hírverést” – tudatta Mojzer.

¶ Arra a kérdésemre, hogy nemzetközi összehasonlításban mennyire tekinthető jelentősnek a magyarországi múzeumok barokk anyaga, Mojzer Miklós úgy válaszolt: „Ahol korábban hozzákezdtek a múzeumi gyűjtéshez, ott nyilvánvalóan előnyben vannak.” A Galériának jelenleg 24 teljes szárnyasoltára van, emellett kisebb-nagyobb táblák, jelentősek és kevésbé jelentősek. Ez a mennyiség a nemzeti galériák viszonylatában nagynak számít, példaként megemlítette, hogy a Österreichische Galerie régi anyaga kisebb, igaz, az egyes táblák ott jobb állapotúak. Ausztriában több oltár maradt a helyén, nálunk igazán csak ott, ahol a török nem járt.

*a Galériának
jelenleg 24 teljes
szárnyasoltára
van, emellett
kisebb-nagyobb
táblák, jelentősek
és kevésbé
jelentősek*

*Ausztriában több
oltár maradt
a helyén, nálunk
igazán csak ott,
ahol a török
nem járt*

¶ Azért akadnak csodálatos történetek az oltártáblák megmeneküléséről. Van olyan, amelyiket beépítettek a falusi templomtorony aljába, a festett oldalával lefelé, amit csak az 1980-as években véletlenül talált meg egy harangozó, amikor észrevett valami színes képet a feje fölött. Ez az 1542-ben, jól ismert itáliai mester által készített, jelzett oltárkép egész jó állapotban vésztele át az évszázadokat, annak ellenére, hogy azon állt a harangozó. Biztosan valahonnan távolabbról menekíthették el, mert ilyen kvalitású munkát többnyire csak városok tudtak rendelni külföldről. Viszont később már azt sem tudták, hol van és mennyire értékes. Ez a kép ma az esztergomi Keresztény Múzeumban található, ott is restaurálták. „Tudomásom szerint a legnagyobb szárnyasoltár Európában, ami múzeumi tulajdonban található, az a kisszebeni főoltár, amit a magyar állam úgy vásárolt meg az első világháború előtt, hogy az eredetét megvette, és az eredeti helyen felállította a szakasztott mását” – mondta Mojzer Miklós.

¶ Bár felvetődhet, hogy magánembernek szakrális képet birtokolni a világháború után, főleg az ötvenes években, nyilván nem volt szerencsés, és piaca sem igen lehetett, ami kedvezhetett

„A szárnyasoltárok helyrehozatala a magyar muzeológia történetének legnagyobb restaurátori vállalkozása volt. Mi, a szűk szakma tudtunk róla, de nem csináltunk neki nagy hírverést.”

a múzeumoknak, hiszen jobb híján a közgyűjteményeknek volt érdemes eladni, Mojzer mégis úgy látta, hogy valamilyen piac volt, ha nem is nyilvános, hiszen egy darabig semmilyen műkereskedelem nem létezett Magyarországon: „A fekete-piacon viszont vásárolták ezeket a régi műtárgyakat, és bizony sokkal többen értettek hozzá, mint ma. Vannak, akik megörökölték a tárgyat és a tudást is, mások pedig beledolgozták magukat. Ma az effajta ismeretre kevesebb az igény.” Persze ezek a gyűjtők nem voltak tőkeerősök, és nem forgott közöttük nagy összeg. A múzeumi szemléken és vásárlásokban Mojzer is részt vett szakértőként.

hosszú időt töltött az ismeretlen művész kilétének feltárásával

¶ Ha Mojzer Miklós, akkor MS mester: kettejük neve összekapcsolódott, hiszen hosszú időt töltött az ismeretlen művész kilétének feltárásával. Ennek kezdeteiről így mesélt: „Volt egy meghatározó élményem 1959-ben. Egy októberi napon, erre pontosan emlékszem, nézegettem egy lengyel kiadványt a Szépművészeti Múzeum könyvtárában, és észrevettem, hogy a *Vizitáción* található növényábrázolások mennyire rokonok a krakkói Mária-templom oltárának egyes részleteivel. Azt már magam is tudtam, hogy a középkorban nem léteztek határok. Ezzel párhuzamosan átnéztem néhány fellelhető latin és német nyelvű forráskiadványt, hogy van-e nyoma annak, hogy Krakkóban dolgozott valaki, akinek neve ezzel a két betűvel jelezhető.” Rá is talált egy adatra, hogy ez a mester Krakkóban bizonyos években a város megbízásából működő festők vezetője volt. Sejtéseit viszont alá kellett támasztania. Márpedig Mojzer nem igazán volt járatos a német nyelvű forráskutatásban. Nem sokkal később kezébe került Hermann Voss művészettörténésznek a nagyon fiatalon, 1907-ben publikált és sokat szidott tanulmánya a Donauschuléről: ő egy bizonyos M. Z. mesterről tesz említést, aki metsző volt, és Voss azonosította az általa csak fotó alapján ismert és akkor még átfestett

„Többé-kevésbé bizonyosságról MS mesterrel kapcsolatban csak alig néhány éve beszélhetek, így tulajdonképpen ötven évemet öleli át a kutatás”

annak idején, amikor megépült, technikailag a legmodernebb épületnek számított Budapesten, de nemcsak Budapesten, hanem az egész európai múzeumépítészetben két lépéssel az akkori trendek előtt járt

állapotban létezett Vízitáció alkotójával. „Természetesen mindenki ízekre szedte a tanulmányt, hogy mennyire tudománytalan egy fotográfia alapján ilyen kijelentéseket tenni, engem viszont egyre jobban megerősített, hogy Voss isteni sugallatra történő megérzése bizony igaz lehet” – jegyezte meg Mojzer. A selmecbányai oltár hét darabja megvan, a lille-i múzeumban őrzött *Királyok imádása* méretben egy kicsit eltér ugyan, de az igazság szerint az a nagyobb méret az eredeti, és a többiből faragtak le. Egyedül az *Angyali üdvözet* hiányzik az eredeti kompozícióból, de annak nyomára egy fiatal kolléga egy 19. századi forrásban ráakadt. „Talán még előkerülhet, bár sokkal valószínűbb, hogy megsemmisült. Többé-kevésbé bizonyosságról MS mesterrel kapcsolatban csak alig néhány éve beszélhetek, így tulajdonképpen ötven évemet öleli át a kutatás” – fogalmazott Mojzer Miklós.

¶ A Szépművészeti Múzeumba 1989-ben került vissza, ahol éppen elkezdődött az épület nagy rekonstrukciója: „A múzeumot alaposan ismertem, az alaptól a toronykúpjáig.” Nem szokták az építészettörténeszek megemlíteni, hogy annak idején, amikor megépült, technikailag a legmodernebb épületnek számított Budapesten, de nemcsak Budapesten, hanem az egész európai múzeumépítészetben két lépéssel az akkori trendek előtt járt. Például a lábazat felső részén található rusztika nem kőből, hanem habarcsból készült, különben rögtön lepattozott volna az orosz golyóktól, így pedig egész jól állta. Ezt a habarcsot még 1906 előtt keverték ki, „nem tudom, végül sikerült-e ezt az anyagot rekonstruálni”. Tehát amikor odakerült, már tartott az újjáépítés elődje, a korábban a Római Magyar Akadémiát vezető Merényi Ferenc jóvoltából, aki maga is építész volt. Ő két nehézséggel találkozott: az egyik az építkezés maga és az épület jövője, a másik pedig az, közben hogyan fog működni a múzeum. Sokan nem értettek egyet az elképzeléseivel, terveivel, például hogy a 13 méter belmagasságú Román Csarnokba álmolta meg a könyvtárat.

¶ Miután Merényi leköszönt, Mojzer vette át a múzeum vezetését és az építkezés folytatását. Merényi lent kezdett terjeszkedni, ezt ő is folytatta tovább, a lenti kiállítóterrel, a két udvar beépítésével. „Arra gondoltam, hogy úgy tudjuk bővíteni

*„Észrevettem, hogy a Vizitáción található
növényábrázolások mennyire rokonok a krakkói
Mária-templom oltárának egyes részleteivel.”*

az épületet, ha sikerül valahonnan teret felszabadítanunk. Persze egy múzeumból nem lehet csak úgy kivinni semmit, még könyvet sem, mert az kell a napi munkához. Erről egy darabig szó sem lehetett.”

¶ Ennek ellenére ma már a Szondi utcában működik a könyvtár, és ott dolgoznak a restaurátorok. „Először azt találtam ki, hogy valamiképpen a múzeum és a Dózsa György út között lehetne hozzáépíteni az épülethez, erről készült vázlat is, de nagyon drága lett volna, és legfeljebb egy szint mélységig lehetett volna lefúrni. Ezt pontosan tudom, mert háromszor is végeztettem próbafúrást” – mesélte Mojzer. Az egyik kivitelező felajánlotta, hogy szerez telket a múzeum közvetlen közelében, és arra építsék fel a könyvtárat és azokat a részlegeket, irodákat, amelyekre még szükségük van. Kiderült, hogy egy modern épületet felhúzni olcsóbb, mint a régit toldozgatni. Öt telket néztek meg, a Szondi utcai volt a legnagyobb és a legközelebbi. A minisztérium rájuk bízta, milyen tervet fogadnak el – „ne felejtjük el, hogy a rekonstrukció több kormányváltáson keresztül zajlott!”. Az első két tervet Mojzer elutasította, mivel azt akarta, hogy legyen palotaszerű az utcafronton, illeszkedjen a környezetéhez, és mivel elég nagy a telek, a római paloták mintájára legyen egy átjáró, ha az ember megáll a főbejárat előtt, átlásson a telek végéig. Valamint hogy az első emelet legyen egybefüggő, nagy tér, pillérek tartásák, legyen régi rendszerű, mégis modern.

¶ Még úgy is elkészült határidőre az épület, hogy közben három hónapra leállították az építkezést, mert valaki felvetette, hogy mégsem kell. De volt, hogy a minisztériumban minden építkezés költségvetését átvizsgálták, azt is ki kellett várni. „Végül egy hónap alatt mindent átköltöztettek, és 1997 júniusában a könyvtár kinyitott” – emlékezett a ma már történelmi pillanatra a Szépművészeti Múzeum 2004-ben leköszönt és nyugdíjba vonult főigazgatója.

*„Végül egy hónap
alatt mindent
átköltöztettek,
és 1997 júniusában
a könyvtár
kinyitott”*

Éri István, 1973
Szepsi Szücs Levente felvétele / Laczkó Dezső Múzeum